

1 PREMIÈRE LEÇON

Est-ce que vous parlez français?

M. Picard: Est-ce que vous parlez français?

M. Tomek: Non, je ne parle pas français.
Est-ce que vous parlez tchèque?

M. Picard: Non, je ne parle pas tchèque.

M. Tomek: Je ne parle pas français, vous ne parlez pas tchèque!
Vous parlez peut-être anglais ou russe?

M. Picard: Oui, je parle un peu anglais, mais je ne parle pas russe.

Vrai ou faux?

	vrai	faux
1. Monsieur Picard parle tchèque.	☐	☐
2. Monsieur Picard parle anglais.	☐	☐
3. Il parle aussi russe.	☐	☐
4. Monsieur Tomek parle français.	☐	☐
5. Monsieur Tomek ne parle pas anglais.	☐	☐

Qui est-ce?¹

M. PICARD

C'est ma femme.
Elle parle un peu anglais, mais elle ne parle pas bien, elle parle mal.

MME PICARD

C'est mon fils.
Il parle beaucoup, mais il travaille peu.

MICHEL

1 Po přečtení si zakryjte text a odpovídejte podle obrázků.

C'est ma fille.
Elle travaille beaucoup
mais elle parle peu.

Et c'est Jean.
Il ne travaille
pas encore. Il est petit.

Vrai ou faux ?

	vrai	faux
1. Madame Picard parle bien anglais.	☐	☐
2. Michel travaille beaucoup.	☐	☐
3. Sabine parle peu.	☐	☐
4. Michel parle beaucoup.	☐	☐
5. Jean travaille.	☐	☐

POZDRAV, PŘEDSTAVOVÁNÍ

Bonjour, Monsieur.

Je vous présente monsieur et madame Picard.

– Bonjour, Madame. Bonjour, Monsieur.

Et c'est mademoiselle Picard.

– Enchanté, Mademoiselle.

Všimněte si rozdílu mezi francouzštinou a češtinou v pozdravu. V češtině: „dobrý den“, ve francouzštině: **bonjour, Madame; bonjour, Monsieur; bonjour, Mademoiselle.** V češtině můžete pozdravit „dobrý den, pane Nováku“. Ve francouzštině však jméno v této situaci nepoužívejte. Řeknete-li **bonjour, Monsieur Picard**, dáváte najevo přílišnou familiárnost. Pozor tedy, aby vaše případné neznalosti francouzských zvyklostí neměly pro vás nežádoucí následky.

leçon [ləsɔ̃]	lekce
première (ž. rod) [pʁəmje:r]	první
est-ce que [eskə]	zdalipak
vous [vu]	vy
vous parlez [vu:paʁlə]	mluvíte
français [frɑ̃sɛ]	francouzsky
monsieur [mɔ̃sjø]	pán (pan)
non [nɔ̃]	ne
je parle [ʒəpaʁl]	(já) mluvím
tchèque [čɛk]	česky
peut-être [pøtɛ:tʁ]	snad
anglais [ɑ̃ɡlɛ]	anglicky
russe [rüs]	rusky
un peu [øpø]	trochu
oui [u:i]	ano
mais [me]	ale
qui [ki]	kdo
qui est-ce? [kies]	kdo je to?
c'est, il est [sɛ, ilɛ]	to je, on je
ma femme [mafam]	moje žena
elle parle [ɛlpaʁl]	(ona) mluví
bien [bjɛ̃]	dobře
mal [mal]	špatně
mon fils [mɔ̃fis]	můj syn
beaucoup [bøku]	hodně
il travaille [iltʁavaj]	(on) pracuje
peu [pø]	málo
ma fille [mafij]	moje dcera
et [ɛ]	a
encore [ɑ̃ko:r]	ještě
petit [pɛti]	malý
bonjour [bɔ̃ʒu:r]	dobrý den
je vous présente [ʒəvu:peʁzɑ:t]	představuji vám
madame [madam]	paní
mademoiselle [madm ^u azel]	slečna, slečno
enchanté [ɑ̃šɑtɛ]	těší mě

Zapamatujte si

Est-ce que vous parlez français ?

Qui est-ce ?

Je vous présente M. Picard.

Enchanté, Monsieur.

Mluvíte francouzsky?

Kdo je to?

Představuji vám pana Picarda.

Těší mě.

VÝSLOVNOST A PRAVOPIS

Výslovnost budeme probírat postupně: v každé lekci si procvičíme některý důležitý jev; na ostatní jen stručně upozorníme. Vraťte se stále k úvodní lekci o výslovnosti.

1. Jak číst jednotlivá písmena či skupiny písmen

- e na konci slova se nevyslovuje: **madame** [madam], **russe** [rüs]. Uvnitř rytmického celku se někdy vyslovuje jako polonémé [ə] (viz lekce 8): **je ne parle pas** [žənparləpa]
- ou- = [u]: **vous** [vu]
- ez (koncovka 2. osoby množného čísla) = [e] zavřený: **vous parlez** [vuparlə]
- ill- většinou = [ij]: **file** [fij], -aille = [aj]: **travaille** [travaj]
- ch = [š]: **enchanté** [ãšatə]
- c c + a, o, u = [k]: **Picard** [pika:r], **encore** [ãko:r]
- c + e, i = [s]: **ce** [sə], **merci** [mersi]
- ç = [s]: **français** [frãse]; háček pod c (tzv. cédille) se píše tam, kde c+a, o, u se má číst [s]
- s na konci slova se většinou nevyslovuje: **anglais** [ãgle], **vous** [vu], **Nicolas** [nikola]
- ss- = [s]: **russe** [rüs]
- j = [ž]: **Jean** [žã], **bonjour** [bõžu:r], **je** [žə]
- r viz lekce 9; zatím se snažte napodobit nahrávku, nebo alespoň oslabit hrčivost českého „r“ (méně kmitů špičkou jazyka)
- qu = [k]: **est-ce que** [eskə], **tchèque** [ček]

Nepravidelnou výslovnost mají slova: **monsieur** [mæsjø], **femme** [fam], **fil** [fis].

- **Elize** je jev, při němž dochází k vypouštění koncových samohlášek některých členů, zájmen, spojek, záporové částice **ne** apod. před slovy začínajícími samohláskou nebo nýmým **h**. Např.:

Ce n'est pas Monique. C'est Michel. Est-ce qu'il parle tchèque ?

2. Přízvuk

1

Přízvuk ve francouzštině je na poslední slabice.

F1

a) Poslouchejte nahrávku a opakujte.

la radio, le chocolat, le cognac, Paris, Marie, Monique, Simone, Robert, Patrick

C'est Paris. C'est Marie. C'est Robert. C'est Monique. C'est la radio. C'est le chocolat. C'est le cognac.

b) Dejte pozor na přesouvání přízvuku při prodloužení rytmické skupiny:

C'est ma fille. C'est ma fille Monique.

C'est mon fils. C'est mon fils Robert.

C'est ma fille. C'est ma fille Marie.

C'est mon fils. C'est mon fils Patrick.

1
5

3. Výslovnost -e (bez akcentu) na konci jednoslabičných slov

Na konci jednoslabičných slov (**je** [žə], **ne** [nə], **ce** [sə], **que** [kə] ...) se **-e** bez akcentu buď vyslovuje jako [ə], např. **je travaille** [žətravaj], **elle ne parle pas** [elnəparləpa], nebo se nevyslovuje (je němé), např. **nous ne parlons pas** [nun(ə)parləpa]. Podrobněji o výslovnosti [ə] viz lekce 11 (výslovnost).

F2

Poslouchejte a opakujte. Všimněte si, kde se vyslovuje [ə] a kde je e němé.

Est-ce que vous parlez français? [eskəvuparləfrãse] Je ne travaille pas. [žənətravajpa] Elle ne travaille pas. [elnətravajpa] Vous ne parlez pas? [vunparləpa]

1
5

MLUVNICE

I. Sloveso

U časovaných tvarů sloves se ve francouzštině musí vyjádřit podmět.

je parle	[par]	(já) mluvím	vous parlez [parlə] (vy) mluvíte
il parle			

II. Zápor

Zápor má ve francouzštině dvě části: **ne** a **pas**.

	ne		pas		
Je	↓	parle	↓	français.	<i>Nemluvím francouzsky.</i>
Il		travaille		beaucoup.	<i>Nepracuje mnoho.</i>
Vous		parlez		anglais.	<i>Nemluvíte anglicky.</i>

III. Vyjadřování podmětu

Na rozdíl od češtiny musí být v každé francouzské větě vyjádřen podmět: buď podstatným jménem, nebo zájmenem! V oznamovací větě stojí podmět před slovesem: **Ma femme** parle français. **Elle** ne parle pas anglais.

il – on

elle – ona

C'est

ma femme.

To je moje žena.

Elle

parle français.

Mluví francouzsky.

C'est

mon fils.

To je můj syn.

Il

travaille beaucoup.

Hodně pracuje.

IV. Otázka pomocí **est-ce que**²

Otázku, na kterou očekáváme odpověď *ano* – *ne*, můžeme utvořit předsunutím **est-ce que** (**est-ce qu'**) před větu oznamovací:

Est-ce que
Est-ce qu'

Vous parlez français.
vous parlez français?
il travaille bien ?

Mluvíte francouzsky.
Mluvíte francouzsky?
Pracuje dobře?

CVIČENÍ

1

I. Sloveso (*je parle, il parle...*)

1. Odpovězte kladně:

> Est-ce que vous parlez français ?

Oui, *je parle* français.

1. Est-ce que vous parlez russe ? 2. Est-ce que vous parlez tchèque ? 3. Est-ce que vous parlez beaucoup ? 4. Est-ce que vous parlez anglais ? 5. Est-ce que vous parlez bien anglais ? 6. Est-ce que vous travaillez beaucoup ?

2. Odpovídejte na otázky ze cvičení 1 podle vzoru:

> Est-ce que vous parlez français ?

Non, mais ma femme (mon fils, ma fille...) *parle* français.

3. Doplňte vhodný tvar slovesa:

1. Je travaille beaucoup, vous ... peu. 2. Ma fille parle russe, vous ... anglais. 3. Je parle tchèque, vous ... français. 4. Mon fils travaille bien, vous ... mal. 5. Ma femme parle peu, vous ... beaucoup.

II. Zápor (*je ne parle pas...*)

4. Odpovídejte na otázky ze cvičení 1 podle vzorů:

> Est-ce que vous parlez français ?

Non, *je ne parle pas* français.

> Est-ce que vous parlez français ?

Oui, mais ma femme *ne parle pas* français.

5. V záporné větě doplňte jiný jazyk, nebo vyjádřete opak:

> Vous parlez anglais, ... (vous *ne parlez pas* russe).

1. Vous travaillez mal, ... 2. Vous parlez peu, ... 3. Vous parlez tchèque, ... 4. Vous travaillez peu, ... 5. Vous parlez mal, ...

III. Vyjadřování podmětu (*il, elle*)

6. Doplňte místo figurek osobní zájmena:

1. travaille bien, mais travaille mal. 2. parle beaucoup, mais parle peu. 3. travaille peu, mais travaille beaucoup. 4. parle bien français, mais parle mal.

1
6

IV. Otázka s *est-ce que*

7. Tvořte podobné otázky:

> C'est ma fille.

Est-ce qu'elle parle français (anglais, russe, tchèque)?

1. C'est monsieur Tomek. 2. C'est ma femme. 3. C'est mon fils. 4. C'est madame Picard. 5. C'est Jean.

8. Tvořte otázky podle vzoru:

> Il parle russe.

Est-ce que vous parlez russe?

1. Il parle français. 2. Il parle anglais. 3. Elle parle tchèque.

9. Na otázky, které jste vytvořili ve cvičení 7, odpovězte kladně nebo záporně.

> Est-ce qu'elle parle français?

Non, elle *ne parle pas* français.

10. Odpovídejte rychle podle vzoru:

> Est-ce qu'il travaille bien?

Non, (il ne travaille pas *bien*), il travaille *mal*.

1. Est-ce qu'elle travaille mal? 2. Est-ce qu'elle parle beaucoup? 3. Est-ce qu'il parle peu? 4. Est-ce qu'elle travaille peu? 5. Est-ce qu'il travaille beaucoup? 6. Est-ce qu'elle parle bien français?

11. Odpovídejte podle úvodního textu, popřípadě si odpověď vymyslete sami:

1. Est-ce que Madame Picard parle anglais? Et Monsieur Picard?
2. Est-ce que Sabine travaille peu?
3. Est-ce que Jean parle beaucoup? Et Sabine?
4. Est-ce que Monsieur Picard travaille beaucoup? Et madame Picard?

12. Jak zněla otázka?

1. Non, je parle mal.
2. C'est ma fille.
3. Non, je parle anglais.
4. Non, il ne travaille pas encore.
5. Oui, je travaille beaucoup.
6. C'est mon fils.

13. Doplňte:

A: Je vous présente monsieur et madame Picard.

B: ...

A: Et c'est mademoiselle Picard.

B: ...

14. Procvičte se v diktátu. (Napište úvodní text lekce podle nahrávky. Opakujte několikrát, dokud se vám nepodaří napsat text bez chyby.)

15. Najděte si v Klíči překlad úvodního textu první lekce do češtiny, přeložte tento český text do francouzštiny a pak jej srovnajte s původním francouzským zněním.

16. Povězte o sobě:

1. Est-ce que vous parlez français ?
2. Est-ce que vous parlez anglais ou russe ?
3. Est-ce que vous parlez bien russe ?
4. Est-ce que vous travaillez beaucoup ?
5. Est-ce que vous travaillez bien ?
6. Est-ce que vous parlez beaucoup ?

17. Procvičte si obraty při představování:

- a) Jak představíte dceru (syna) francouzskému kolegovi?
- b) Co odpovíte, když vám kolega představí manželku?

18. Zopakujte si francouzskou abecedu na str. 25; pak přečtete a vyhláskujete jména následujících francouzských měst a vyhledejte je na mapce (str. 174).

Paris [pari], Marseille [marsej], Lille [lil], Lyon [ljõ], Bordeaux [bordõ], Toulouse [tulu:z], Nantes [nã:t], Grenoble [grãobl], Strasbourg [strasbu:r], Nancy [nã:si], Nice [nis], Toulon [tulõ], Le Havre [lãavr], Rouen [ruã], Dijon [dižõ], Perpignan [perpiñã], Biarritz [bjaric], Tours [tu:r], Orléans [orlã], Pau [põ]

19. Přeložte:

1. Nemluvím francouzsky, mluvím trochu anglicky.
2. Moje dcera mluví dobře.
3. Pan Duval snad mluví česky.
4. Ne, nemluví česky, ale mluví rusky.
5. Mluví dobře?
6. Ne, mluví špatně.
7. Kdo je to?
8. To je moje žena a to je můj syn.
9. Moje žena hodně pracuje.
10. Můj syn je ještě malý.